

«Η παράδοσις ἀπελευθερώνει τό Έθνος!»

Εἶναι ἡ βάση τῆς ἐξελίξεώς του - Τί δηλώνει στήν «Ἐστία τῆς Κυριακῆς» ἡ κορυφαία Ἑλληνίστρια Ἑλένη Γλύκατζη-Ἀρβελέρ - «Ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Οἰκουμένης, εἶναι τά σύνορα τῆς δικῆς μας καρδιάς, κ. Ἐρντογάν!» - «Ἄν ἐορτάζεις τό “Ὅχι”, ζέρεις ὅτι τό “Ναί” ἔχει μικρή σημασία!»

τοῦ **ΜΑΚΗ ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ**

Τό βιβλίο «Ἀπό μένα αὐτά...», ἀπό τίς ἐκδόσεις «Πατάκη», ἐπαρουσίασθη ὡς προϊόν ἀπρόβλεπτων συζητήσεων τῆς κ. Ἑλένης Γλύκατζη-Ἀρβελέρ στόν κῆπο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰδρύματος Πολιτισμοῦ, ὡς ἐκδοσις-ἐξομολόγησις γιά τά παιδικά καί ἐφηβικά της χρόνια, γιά τοὺς γονεῖς της, τήν Κατοχή καί τήν Ἀντίσταση, ἀλλά καί γιά τήν ζωή της στήν Γαλλία, γιά τήν μητρότητα καί τόν ρόλο της ὡς γιαγιάς. Στό ἔργο της ἡ βυζαντινολόγος ὁμιλεῖ γιά τήν «ἐλληνική συνέχεια», τήν ἀρχαία Ἑλλάδα καί τό Βυζάντιο, γιά τήν νεώτερη ἐλληνική ἱστορία, πού «πελοποννησιάζει»,

Συνέχεια στήν σελίδα 3

«Η παράδοσις ἀπελευθερώνει τό 'Εθνος!»

Είναι η βίσις της εξελίξεώς του - Τι δηλώνει στην «Εστία της Κυριακής» η κορυφαία Έλληνίστρια - «Η Κωνσταντινούπολις είναι η πρωτεύουσα της Οικουμένης, είναι τα σύνορα της δικής μας καρδιάς, κ. Ερντογάν!» - «Αν εορτάζεις τό "Όχι", ξέρεις ότι τό "Ναι" έχει μικρή σημασία!»

του ΜΑΚΗ ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ

συνέντευξη από την 1η σελίδα

γιά τις «άνισοτήτες άνομιες» του Ταγίτ Ερντογάν, αλλά και για την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία. Επί πλέον, η μεγαλύτερη των Έλλήνων διανοητών και ιστορικών καταβάτει τις απόψεις της για τό κατά πόσον βελτιώνη η εκπαίδευση τον άνθρωπο, για τους νέους στην εποχή του διαδικτύου και τον σχολικό εκφοβισμό, για τό τι είναι άνομο αυτόνοτο στην ζωή για την έννοια της μνήμης, της λήθης και της αλήθειας για τον έρωτα και τον εϋτυχημένο γάμο, την προδοσία και την απόλαυση για τό έρπικό ή μη της αυτογνωσίας και τον γρήφο που λέγεται «μνηχ». Η έκδοσις συμπληρώνεται από παράρτημα με 14 δημοσιεύματα και άδημοσιεύτα ποιήματα της.

«Η παράδοσις δέν είναι δεσποταμονία, δέν βαρύνει την πορεία ενός Έθνους, αλλά άπελευθερώνει άποτελώντας την βάση για να εξελιχθεί. Αντιθέτως, τά στερεότυπα μας τά θεωρούμε ως βεβαίωτες. Είναι κάτι πέραν από τις πραγματικότητες, δέν άπελευθερώνουν» δήλωσε στην «Εστία της Κυριακής» η κ. Ελένη Γάυκατζή-Αρβελέρ, για να προσέσει πως «δέν είμαι έμπερισημωμεν του μέλλοντος, δέν είναι δυνατόν να προβλέψουμε βεβαίως τό αύριο, είναι έργο άλλων η μέλλοντολογία, όφειλομε όμως να έστιάσουμε εκεί κάθε προσπάθειά μας, άν θέλομε να ύπάρξει συνέχεια».

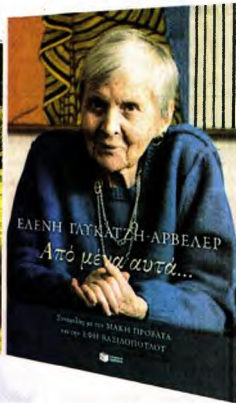
«Δέν νά μιλούσα λίγο μέ τον έαυτό μου»

«Τό μόνο πράγμα που έχω γράψει σε αυτό τό βιβλίο - συνέχισε, προβαίνοντας σε σχετικό σχολιασμό από πλαίσιο της ομάδας της για την έκδοσή - είναι άπόλως και μόνον ο τίτλος "Άπό μένα αυτά...". Θά μπορούσα να πώ και άλλα πολλά, αλλά είναι άρκετα... τό λγα είναι. Τό βιβλίο αυτό δέν τό... άναγνωρίζω, άφορ δέν έχω γράψει τίποτα».

«Αυτόσο -έπισημανη η παγκοσμίως άναγνωρισμη βυζαντινολόγος-, όσον άφορά τό έδος, έχομε άδικο να γράφομε άπομημονευματα, να γράφομε άποβιογραφίες. Γιατί εκεί όποσοδήποτε γράφομε τά... μεγάλα ψέματα. Εκείνο που έννοια σε αυτό τό βιβλίο είναι πως ήταν άναν να μιλούσα λίγο μέ τον έαυτό μου. Μέ ύποχρέωσαν να δω τά πράγματα πολύ άπλά, και τό "άπόλως" σημαίνει ένα και μόνον, να λές την αλήθεια. Άλλως τε, δέν ξερνώ πως η λέξη "αλήθεια" σημαίνει τό ά-λήθο, δηλαδή αυτό που δέν μπορείς να ξεχάσεις. Και αυτό που δέν μπορείς να ξεχάσεις, άν είσαι αθηντικός, είναι ο έαυτός σου. Μέ μία μόνον διαφορά: νοούθλο πως ο έαυτός μου είναι πληθυντικός! Και ός πληθυντικός που είμαι, δέν μπορώ παρά να θυμάμαι μία ζωή που είναι πολυσχόλης. Τι κρατώ από τό 97 μου χρόνια; Πάνω από όλα, την Κατοχή. Άγλαδι, τό νό βρισκαίμα στον τόπο και να είσαι έξος στον τόπο σου. Δέν ύπάρχει τίποτε χειρότερο από αυτήν την μάχη, κατάρτα, τό που νοούθλος έξος στον τόπο σου. Και, όταν μιλά για την Κατοχή, δέν μιλά για την Αντίσταση. Γιατί άκριβώς οι Έλληνες έχομε τό πρόσων να καταστρέφομε κάθε φορά τό μήνομα. Αυτό κάνομε τον "Δεκέμβρη", τό κάνομα και πριν, αλλά όποσοδήποτε ένα μένα, η υπερφάνη του μικρού λαού που μπορείς να πεί "ΟΧΙ!"»

«Άνήκα σε έναν λαό που έχει τους πιο μεγάλους τάφοι!»

Η κ. Αρβελέρ έπέμεινε τονίζοντας πως «είμαστε ο μόνος λαός που γιορτάζει τό "ΟΧΙ". Άν γιορτάζεις τό "ΟΧΙ", σημαίνει ότι ξέρεις πολύ καλά πως τό "Ναι" έχει πολύ μικρή σημασία. Και τό "Ναι" για τους Έλληνες έχει μικρή σημασία. Γιατί σημαίνει πως είναι κάτω και σηκώνομαι επάνω! Νομίζω ότι ο Ρίτσος μιλά για τό πόσο είναι οι άθάνατοι Έλληνες... πεθαμένοι. Αυτό δέν θά τό μάβομε ποτέ. Εκείνο που μέ κάνει περηφανη είναι ότι άνήκα σε έναν λαό που έχει τους πιο μεγάλους τάφοι! Και ένας μεγάλος τάφος σημαίνει ιστορία που δέν μπορείς να την σηκώσεις χωρίς μεγάλη προσπάθεια. Την Ιστορία την ελληνική δέν την σηκώσει κανείς, όπος κανείς δέν μιλά τέλευα την ελληνική γλώσσα. Όπος και να τό κάνομε, όπος και να τό ποίμε, η λέξη "Ελλάδα", άσχετα από την λέξη... "Έλληνες", σημαίνει μία βάση, σημαίνει ένα θεμέλιο. Και τό θεμέλιο αυτό είναι θεμέλιο Πολιτισμού... Ο καθένας από αυτούς που έγραφαν

πτυχές μιάς καθημερινότητας, η όποία γίνεται όλοένα και πιο περίπλοκη, ειδικώς στον ψηφιακό κόσμο. «Σε αυτή την πραγματικότητα -άφημαί η μεγάλη Έλληνίς της παγκοσμίου διανοησεως- ύπάρχει ένας έπιπέδον μεγάλος κίνδυνος, που τον όνομάω "ήλεκτρονικό παραπέτασμα". Τό "παραπέτασμα" αυτό θα χωρίζε όσους θά έχομε την δυνατότητα να συμμετέχομε σε αυτό τον καινούργιο κόσμο, με τά θετικά του και τά άρνητικά του, από εκείνους που θά μέינוμε ψηφιακά άναλφάβητοι».

«Η κοιτίδα του γένους είναι η Κωνσταντινούπολις»

Ωστόσο, τούς Έλληνες θά στοιχειώνη για πάντα η ήμετέρα Αυτοκρατορία, συμπνοκούμενη στον όνομα της Βασιλεύσεως των Πόλεων.

Η κ. Αρβελέρ τονίζει μέσα από τις σελίδες τό βιβλίου της, πως όη Κωνσταντινούπολη ήταν ταυτόχρονα τρία πράγματα: η "άρχεια Ελλάδα", χόρη στην γλώσσα, η "Ρώμη", χόρη στην διοικητική όργάνωση, και η "Ιερουσαλήμ", χόρη στην θρησκεία. Αύτά, και τά τρία ταυτόχρονα, είναι βυζαντινή κατάκτηση. Η άρχαία Αθήνα δέν τά έχει και τά τρία μαζί. Άρα, η κοιτίδα του γένους είναι η Κωνσταντινούπολις. Άλλά και η ίδια η μνήμη όρίζεται μέ τον αυτοκρατορικό τρόπο, άφορ τονίζει ότι στο Βυζάντιο είναι τρία βασικά πράγματα: τό Βυζάντιο είναι, πρώτον, ελληνική περιφέρεια. Δεύτερον, ευρωπαϊκό κατόρθωμα και, τρίτον, η ξεχωριστή ελληνική αυτοκρατορία. «... Όσο άφορ στους προκλητικούς έορτασμούς των Τούρκων την ήμερα της άλώσεως της Πόλεως, η διακεκριμένη βυζαντινολόγος έπισημαίνει πως είναι βέβαιο ότι, γιορτάζοντας οι Τούρκοι την πτώση της Πόλεως, δέχομεν στον κόσμο ότι η Πόλη δέν ήταν δική τους. Θα όας πώ και κάτι που έχω πεί ένας Τούρκος δημοσιογράφος: "Άπορώ γιατί γιορτάζομε στις 29 Μαΐου την άλωση της Πόλεως. Νά θυμίσομε σε όλο τον κόσμο ότι δέν ήταν δική μας και ότι κάποτε ίσως την χάσομε και πάλι!"».

Σχετικά μέ τις συχνές άναφορές του Ερντογάν στην Θρησκεία, τό Καατελάρτζικ και σε άλλα νησιά, μιλώντας για τά «σύνορα της καρδιάς του» και τό τι θά του έλεγε εάν τον συναντούσε, η άπάντησις είναι πλέον καταλυτική, άφορ μέ κατηγορηματικότητα άναφέρει: «Θά του έλεγα ότι αυτά που ίσορρίζεται είναι άνομοτήτες, άνομιες. Άς μάθει λοιπόν από έμένα ότι η Κωνσταντινούπολη είναι η πρωτεύουσα της οίκουμένης όλης και είναι τά σύνορα της δικής μας καρδιάς, και όχι της δικής του!»

νά μένα έπτε την δική του αλήθεια, και η δική του αλήθεια είναι ένα ψέμα, ο περίφημος... θρόνος Αρβελέρ!»

«Νά γίνεται όχι θρύλι, αλλά άπόλως ο έαυτός σας»

Εδώ η κ. Αρβελέρ εστάθη, εξηγώντας μέ ένα ιστορικό πλέον συμβάν, άνεκδοτο, τά σχετικά μέ την έμβέλεια του όνόματος και της προσοφάς της... «Θυμάμαι μέ πολλή, πολλή συγκίνηση -τόνισε- πως στο Παρίσι μου τηλεφώνησε κάποιος και, μιλώντας ελληνικά, μου λέει "κυρία Αρβελέρ, είστε Ολυμπιακός;" Λέω "όχι, δέν ξέρω, γιατί;" "Μά λένε όλοι πως είστε... Θρύλος" άπάντησε! Έτσι μόνον μπορώ να τό καταλάβω. Αυτό τό έδος του "Θρύλος" τό καταλαβαίνω. Τά άλλα όχι. Γιατί δέχομεν την ηλικία μου. Και δέν νομίζω ότι κάποιος από την πολυπληθή παρέα των φίλων μου που είναι έδώ θά μπορούσε να κάνει κάτι λιγότερο από έμένα, άν έθφασε στην δική μου ηλικία. Αυτό και σάς έσομαι, να φάστε στα χρόνια μου και να γίνεται όχι θρύλι, αλλά άπόλως ο έαυτός σας...»

«Η όσιωπή της οσοστή στιγμής είναι άρετή»

Ο κ. Παναγιώτης Ρούδς, πρόεδρος του Ειρηνολογικού Κέντρου Δελφών, διάβασε χαρακτηριστικό άποσπασμα για τό τι θεωρεί κορυφαία όρετή η κ. Αρβελέρ. «Η όσιωπή -άνφερε η κορυφαία Έλληνική προσωπικότης του χρόνου των Γραμμάτων- την οσοστή στιγμή είναι άρετή. Η μέγιστη άρετή είναι η άνομοπά! Τό να σκέφτομαι, να συμμερίζομαι δηλαδή πως ο διπλανός σου έχει ίδιες η παρόμοιες άγνώσεις... Ίδια η παρομοία προβλήματα μέ έσένα. Τό ήτρούμενο όμως είναι τό άνθρωπον, όχι η άνομοπάτητα. Όσο μιλάνε για άνομοπάτητα γενικά και άόριστα πλανούτα η πλανούτα. Γιατί είναι άλλο ο Γάλλος, ο Άγγλος ή ο Έλληνας κ.ο.κ. Όμως τό άνθρωπον, αυτό που σε κάνει να είσαι άνθρωπος, αυτό που λέμε ψυχή, είναι για όλους. Προσωπικά, θεωρώ ότι η άνομοπά δέν είναι θεϊκό δώρο. Είναι, πάνω από όλα, κατόρθωμα άνομοπάτη». Ο οικοδεσπότης πρό-

τορία, δηλαδή τό Βυζάντιο, δέν την άπομακρύνουν από τό σύνθετο πολιτισμικό στοίχο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, την Ορθοδοξία. Νοούθλος κανείς πως η Αρβελέρ έχει την προσασία της Παναγίας και των Άγιων. Ίδιαρε στην πόλη της με τά άδημοσιεύτα ποιήματά της, στο τέλος του βιβλίου, θά βρει ο εναίοστη-τος άνομοπάτης πηγές Χριστιανικής τροφωφότητας μοναδικές...»

«Μπροστά στο έθνικό σύμβολο λυγίζω»

«Τό βιβλίο», τόνισε ο κ. Κούκης, «εξελκτινώνεται σε πολλούς τομείς. Θα μιλήσει για την Ιστορία και την άμία της, αλλά και τον κίνδυνο να εγκλωβιστομε και να επαναποτούμε σε ένα ένδοξο παρελθόν, τό όποιο θά μέ τις οδηγήσει στην αδράνια στο παρόν, αλλά

ειρηνολογούς της ζωής και της κοινωνίας!» Σε μία έποχη όπος η δική μας, που κυριαρχεί η εικόνα, εκείνη μένει πιστή στην δύναμη της άφήρησις και μέσ καλεί να προσέχομε την γλώσσα και, κυρίως, την γραμμή της έκαρσης. «Ό,τι μέ στεναγορεύει, είναι η ένδεια των πραγμάτων» θά πεί. Σε αυτό τό σημείο έπακαλείται τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, που της είχε έπισημαίνει ότι, «όταν τό έθνικό πρόβλημα γίνεται πολιτικό, τό πολιτικό κομματικό και τό κομματικό γίνεται προσωπικό, αυτή η κατάσταση είναι η παρακμή του κράτους». Και καταλήγει πως «πατριότις είναι η συγκίνηση, τό έμεινε, μπροστά στο έθνικό σύμβολο λυγίζω!».

Τό «ήλεκτρονικό παραπέτασμα»

Τό βιβλίο της κ. Ελένης Αρβελέρ είναι μια περιόδιαση στον χρόνο, την Ιστορία, τις

